

NORGES HØYESTERETT

Den 2. februar 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med justitiarius Øie og dommerne Bull og Bergsjø i

HR-2024-262-U, (sak nr. 24-004133STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Ole Magnus Strømmen)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Thorbjørn Klundseter)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder lagmannsrettens ankenektelse i en sak om drapsforsøk.
- (2) A ble 17. september 2023 tiltalt for blant annet drapsforsøk, jf. straffeloven § 275 jf. § 16. Grunnlaget er i tiltalen beskrevet slik:

«Onsdag 30. november 2022 ca. kl. 13.45 i -----vegen 00 i Hamar, forsøkte han å drepe B ved å stikke henne med kniv i ryggen. Knivstikket gikk gjennom brystveggen slik at det ble en blodansamling i brysthulen. Han lyktes ikke fordi ingen store blodkar eller andre livskritiske funksjoner ble skadet.»
- (3) Østre Innlandet tingrett avsa 12. oktober 2023 dom med slik domsslutning:

«A, fødd 00.00.1989, blir dømd for brot på

 - straffelova § 275, jf. § 16
 - straffelova § 271
 - straffelova § 351 første ledd

til fengsel i fire år og seks måneder, jf. straffelova § 79 bokstav a, som særskilt dom til dom avsagt av Romerike og Glåmdal tingrett av 09.01.2023 og vedtatt forelegg av 21.07.2023, jf. straffelova § 82 første ledd.»
- (4) A anket over tingrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet, lovanvendelsen og straffutmålingen.
- (5) Eidsivating lagmannsrett traff 24. november 2023 beslutning med slik slutning:

«Anken nektes fremmet.»

(6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen, saksbehandlingen og straffutmålingen. Han anfører blant annet at han ikke hadde forsett om å drepe fornærmede. A har ikke lagt ned formell påstand.

(7) *Påtalemyndigheten* har til anken bemerket at det bare kan ankes over lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 siste ledd. Det er anført at det ikke var feil ved lagmannsrettens behandling av anken. *Påtalemyndigheten* har lagt ned slik påstand:

«Anken forkastes.»

(8) Partene ble i brev fra ankeutvalget 29. januar 2024 bedt om å kommentere tingrettens og lagmannsrettens anvendelse av forsettsbegrepet, jf. straffeloven § 22 første ledd bokstav b. *Påtalemyndigheten* har i skriv 31. januar 2024 uttalt at verken tingretten eller lagmannsretten har gitt uttrykk for en korrekt forståelse av sannsynlighetsforsett, og har på den bakgrunn tatt til orde for at lagmannsrettens beslutning må oppheves. Forsvarer har i skriv samme dag sagt seg enig i dette.

(9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd.

(10) A har i anken til Høyesterett anført at han ikke hadde forsett om å drepe. Etter straffeloven § 22 første ledd bokstav b foreligger forsett blant annet når noen begår en handling som dekker gjerningsbeskrivelsen i et straffebud «med bevissthet om at handlingen sikkert eller mest sannsynlig dekker gjerningsbeskrivelsen» – sannsynlighetsforsett. Kravet om at tiltalte fant følgen sikker eller mest sannsynlig, gjelder også hvor han eller hun ikke gjorde seg noen klare tanker om konsekvensene av handlingen, for eksempel fordi den skjedde raskt og impulsive, se HR-2022-1323-A avsnitt 20–23.

(11) I vår sak har tingretten under drøftelsen av den subjektive skylden reist spørsmål om «tiltala forstod at stikket mest sannsynlig kunne få dødelig følge». Lagmannsretten har på sine side kommentert skyldkravet på denne måten:

«Lagmannsretten legger til grunn at tiltalte har erkjent at han var ‘fly forbanna’, at han tok med seg en kniv fra sin egen leilighet og løp etter fornærmede til en annen leilighet, og at han der med stor kraft hugg kniven inn i ryggen/brystregionen hennes. Lagmannsretten finner som tingretten at det ikke kan herske noen tvil om at tiltalte forstod at stikket kunne få dødelig følge, selv om han ikke hadde til hensikt å drepe fornærmede.»

(12) For at forsett skal foreligge i en sak om drapsforsøk, er det ikke tilstrekkelig at tiltalte forsto at handlingen mest sannsynlig *kunne* forårsake død. Tiltalte må ha regnet det for sikkert eller mest sannsynlig at fornærmede kom til å dø som følge av handlingen. Lagmannsrettens begrunnelse etterlater på denne bakgrunn usikkerhet om forsettskravet er riktig anvendt. Beslutningen må derfor oppheves.

(13) Ankeutvalget legger til at tingrettens dom og lagmannsrettens beslutning også etterlater tvil om det objektivt sett var sannsynlig at knivstikket ville få dødelig utfall. Tingretten har blant annet uttalt at knivstikk i det aktuelle området «kan medføre store skader og i verste fall død», og at skaden «kunne ha medført store pusteproblem og i verste fall død». Lagmannsretten har kommentert dette slik:

«Tingretten fant bevist ut over enhver rimelig tvil at knivstikket var egnet til å ta livet av fornærmede, og viste til vurderingen av rettsoppnevnt rettsmedisinsk sakkyndig, overlege Vidar Isaksen. Det fremgår av tingrettens dom at Isaksen forklarte at det ikke er avgjørende om et stikk kommer bakfra eller forfra, ettersom et stikk i brystregionen med en kniv uansett kan treffe vitale organ og være dødelig. Lagmannsretten tiltrer denne vurderingen. Tiltalte har heller ikke bestridt at stikket rent faktisk kunne få dødelige følger.»

- (14) Fordi lagmannsrettens beslutning uansett må oppheves, går ikke ankeutvalget nærmere inn på denne problemstillingen.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Henrik Bull
(sign.)

Toril Marie Øie
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)